

[Niels Helveg Petersen.]

ger væsentligere end toldskrankerne. Ikke mindst vil jeg pege på, at små virksomheder, både i Danmark og i andre lande, har vanskeligere ved at klare de administrative besværligheder, som rejser sig som følge af andre handelshindringer, end de egentlig har ved at klare toldhindringerne, fordi disse administrative problemer kræver en administration, som de små virksomheder meget sjældent har. Vi kan ikke gøre de mindre virksomheder en bedre tjeneste i deres eksportarbejde end at koncentrere arbejdet om at fjerne andre handelshindringer end told.

Jeg vil også gerne give tilslutning til, at man fra dansk side aktivt bidrager til en diskussion om indførelse af importafgifter på forurenende varer. Det er en overordentlig interessant tankegang, og jeg vil kun opfordre regeringen til at arbejde videre hermed.

Jeg vil give tilslutning til regeringens tanke om, at man skal søge en fastfrysning af landbrugsprisernes niveau. Måske kan Danmark have en kortsigtet fordel af en stigning i landbrugspriserne, men på langt sigt vil Danmarks interesse, Europas interesse, ja, alles interesse, været knyttet til en friere bevægelighed for landbrugsvarer og en friere prisdannelse.

Jeg deler helt de betragtninger, som er gjort gældende om fællesmarkedets fremtidige forhold til statshandelslandene og til u-landene. Specielt hvad angår u-landene, er det et ambitiøst program, der her er stillet op, og jeg synes, det er rigtigt, at vi fra dansk side gør, hvad vi kan, for at dette ambitiøse program kan blive virkeliggjort.

Hvad angår valutasamarbejdet, synes jeg, det er værd at understrege, at intet land kan være mere interesseret end Danmark i en styrkelse af det valutariske samarbejde. Man frygter fra nogle sider, at dermed afskærer vi os fra vigtige midler i den økonomiske politik. Det er ikke en frygt, jeg har. Jeg tror, at ved et valutarisk samarbejde formindsker vi også risikoen for os selv ved at tvinges til at anvende økonomiske midler, som ikke er særlig fornuftige. Påvirkningen af konjunkturforløbet i Europa som helhed er noget ganske overordentlig betydningsfuldt for Danmark.

Sammenfattende vil jeg sige, at der i mit

parti er enighed med regeringen om Danmarks linje i det fremtidige samarbejde, om en stærk indsats på miljøområdet, hvor fællesmarkedet allerede har taget skridt, og hvor vi desværre ikke er bedre end de øvrige, i synet på told, i synet på det monetære samarbejde, i synet på åbenheden over for u-landene og statshandelslandene. Jeg tror i det hele taget, at markedsdebatten i den tid, der nu skal forløbe indtil folkeafstemningen, ville vinde meget, hvis diskussionen kom til at dreje sig om denne fremtidige linje fremfor at være så tilbageskuende.

Morten Lange: Vi står her ved et af de meget vigtige led i vel nok den mest omfattende politiske debat, der nogen sinde har fundet sted i Danmark. Jeg tror ikke, noget spørgsmål i den grad er blevet bragt frem til politisk forhandling langt ud i hele det danske land. Jeg tror aldrig før så mange danskere har deltaget i studiekredsarbejde, har hørt foredrag, og i det hele taget beskæftiget sig så meget med en sag som med spørgsmålet om den danske tilslutning til Fællesskaberne. Det er helt klart, at spørgsmålet virkelig får en behandling i den danske befolkning, som svarer til den betydning, spørgsmålet har for Danmarks fremtid. Jeg mener, det må være en stor betryggelse for folkettingen, at der foregår sådan en debat forud for en folkeafstemning. Det bliver en ægte folkeafstemning, hvor mange vil møde frem med mere viden om den afgørelse, de skal være med til at træffe, end vi måske nogen siden tidligere har været i stand til at mønstre ved nogen politisk afgørelse i Danmark.

Der er samtidig nogle billeder, der er ved at tegne sig af den debat, der har været ført. Den startede vel oprindelig som en vag — eller måske var den endog meget bestemt — antydning af, at dette var et spørgsmål om dansk landbrug og dets fordele fremover. Den udviklede sig derefter i vid udstrækning til en diskussion om økonomiske fordele, men det er blevet mere og mere klart, at disse fordeles størrelse er det uhyre vanskeligt at gøre op. Der er meget varierende vurderinger af dem. Samtidig — og det mener jeg også er en rigtig udvikling — bliver det i stigende grad slået fast, som det allerede blev slået fast i det økonomiske råds beretning i sin tid, at det, det drejer sig om, på lang sigt i virkeligheden er en poli-